Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. gruodžio 20 d.*

„Apeliacinis skundas – Valstybės pagalba – Skaitmeninė televizija – Pagalba skaitmeninės antžeminės televizijos diegimui atokiuose ir mažiau urbanizuotuose regionuose – Subsidijos skaitmeninės antžeminės televizijos platformų operatoriams – Sprendimas, kuriuo pagalbos priemonės iš dalies pripažįstamos nesuderinamomis su vidaus rinka – Valstybės pagalbos sąvoka – Pranašumas – Bendros ekonominės svarbos paslauga – Apibrėžimas – Valstybių narių diskrecija“

Byloje C-81/16 P

dėl 2016 m. vasario 12 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Ispanijos Karalystė, atstovaujama M. A. Sampol Pucurull, M. J. García-Valdecasas Dorrego ir A. Rubio González,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai P. Němečková, É. Gippini Fournier ir B. Stromsky,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (pranešėja) ir C. Lycourgos,

generalinis advokatas M. Wathelet,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2017 m. rugsėjo 7 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: ispanų.

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu Ispanijos Karalystė prašo panaikinti 2015 m. lapkričio 26 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Ispanija / Komisija* (T-461/13, EU:T:2015:891, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo Bendrasis Teismas atmetė ieškinį dėl 2013 m. birželio 19 d. Komisijos sprendimo 2014/489/ES dėl valstybės pagalbos SA.28599 (C 23/2010) (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009), kurią Ispanijos Karalystė suteikė skaitmeninės antžeminės televizijos diegimui atokiuose ir mažiau urbanizuotuose regionuose (už Kastilijos–La Mančos ribų) (OL L 217, 2014, p. 52, toliau – ginčijamas sprendimas), panaikinimo.

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

2 Ginčo aplinkybes Bendrasis Teismas išdėstė skundžiamo sprendimo 1–22 punktuose. Šio proceso tikslais jie toliau glaustai apibūdinami.

3 Ši byla susijusi su tam tikromis Ispanijos valdžios institucijų nustatytomis priemonėms, taikytomis visoje Ispanijos teritorijoje, išskyrus *Comunidad Autónoma de Castilla-La-Mancha* (autonominė Kastilijos–La Mančos sritis, Ispanija), analoginę televiziją keičiant skaitmenine (toliau – nagrinėjama priemonė).

4 Ispanijos Karalystė sukūrė reglamentavimo sistemą, reikalingą perėjimo nuo analoginio transliavimo prie skaitmeninio procesui įgyvendinti, priimdama, be kita ko, 2005 m. birželio 14 d. *Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisiónpor Cable y de Fomentodel Pluralismo* (Įstatymas 10/2005 dėl skubių priemonių skaitmeninės antžeminės televizijos diegimui skatinti, kabelinei televizijai liberalizuoti ir įvairovei remti) (BOE, Nr. 142, 2005 m. birželio 15 d., p. 20562) ir 2005 m. liepos 29 d. *Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre* (Karaliaus dekretas 944/2005 dėl Nacionalinio skaitmeninės antžeminės televizijos techninio plano patvirtinimo) (BOE, Nr. 181, 2005 m. liepos 30 d., p. 27006). Šiuo Karaliaus dekretu nacionaliniai privataus ir viešojo sektoriaus transliuotojai buvo įpareigoti užtikrinti, kad atitinkamai 96 ir 98 % gyventojų gautų skaitmeninės antžeminės televizijos (SAT) paslaugas.

5 Siekdamos organizuoti perėjimą nuo analoginės televizijos prie SAT, Ispanijos valdžios institucijos padalijo Ispanijos teritoriją į tris atskiras zonas – atitinkamai „I zoną“, „II zoną“ ir „III zoną“. Šioje byloje nagrinėjama II zona apima mažiau urbanizuotus ir atokius regionus, kuriuose gyvena 2,5 % Ispanijos gyventojų. Šioje zonoje transliuotajai, nebūdami komerciškai suinteresuoti, neinvestavo į skaitmeninimą, todėl Ispanijos valdžios institucijos turėjo tai finansuoti iš valstybės išteklių.

6 2007 m. rugsėjo mėn. *Consejo de Ministros* (Ministrų Taryba, Ispanija) patvirtino Nacionalinį perėjimo prie SAT planą, kurio tikslas pasiekti, kad SAT paslaugų aprėptis Ispanijos gyventojams būtų identiška analoginės televizijos aprėpčiai 2007 m., t. y. apimtų daugiau nei 98 % šių gyventojų ir visus arba beveik visus Baskijos, Katalonijos ir Navaros autonominių sričių (Ispanija) gyventojus.

7 Tam, kad būtų pasiekti nustatyti SAT aprėpties tikslai, Ispanijos valdžios institucijos numatė skirti finansavimą iš valstybės išteklių, be kita ko, kad prisidėtų prie antžeminio skaitmeninimo proceso II zonoje, konkrečiau – šioje zonoje esančių autonominių sričių regionuose.

8 2008 m. vasario mėn. *Ministerio de Industria, Turismo y Comercio* (Pramonės, turizmo ir prekybos ministerija, Ispanija) (toliau – MITC), įgyvendindama „*Plan Avanza*“, priėmė sprendimą, skirtą telekomunikacijų infrastruktūroms patobulinti, finansavimo kriterijams nustatyti ir lėšoms veiksmams, kuriais siekiama kurti informacinę visuomenę, paskirstyti. Pagal šį sprendimą patvirtintas biudžetas iš dalies buvo skirtas televizijos skaitmeninimui II zonoje.

9 Šis skaitmeninimas vyko 2008 m. liepos–lapkričio mėn. MITC pervedė lėšas autonominėms sritims, o šios įsipareigojo savo biudžetų lėšomis padengti likusias atitinkamos veiklos išlaidas.

10 2008 m. spalio mėn. Ispanijos Ministrų Taryba nusprendė suteikti papildomų lėšų tam, kad būtų išplėsta ir papildyta SAT aprėptis pagal perėjimo prie skaitmeninės televizijos projektus, kurie turėjo būti įgyvendinti per 2009 m. pirmąjį pusmetį.

11 Paskui autonominės sritys pradėjo SAT plėtros procesą. Šiuo tikslu jos organizavo viešuosius pirkimus arba šią plėtrą perleido privačioms įmonėms. Tam tikrais atvejais autonominės sritys paprašė savivaldybių organizuoti minėtą plėtrą.

12 2009 m. gegužės 18 d. Europos Komisija gavo *SES Astra SA* skundą dėl Ispanijos valdžios institucijų perėjimui nuo analoginės televizijos prie SAT II zonoje suteiktos pagalbos schemos. *SES Astra* nuomone, ši schema yra pagalba, apie kurią nebuvo pranešta ir kuri gali iškraipyti konkurenciją tarp palydovinio ir antžeminio televizijos transliavimo platformų.

13 2010 m. rugsėjo 29 d. raštu Komisija pranešė Ispanijos Karalystei apie savo sprendimą pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl nagrinėjamos pagalbos schemos visoje Ispanijos teritorijoje, išskyrus autonominę Kastilijos–La Mančos sritį, kurioje buvo pradėta atskira procedūra.

14 Tada Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, kurio rezoliucinės dalies 1 straipsnyje nurodyta, kad valstybės pagalbą antžeminės televizijos platformos operatoriams siekiant diegti, prižiūrėti ir eksploatuoti SAT tinklą II zonoje Ispanija suteikė pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį ir kad ji yra nesuderinama su vidaus rinka, išskyrus pagalbą, kuri suteikta laikantis technologinio neutralumo kriterijaus. Šio sprendimo rezoliucinės dalies 3 straipsnyje nurodoma susigrąžinti šią nesuderinamą pagalbą iš tiesiogiai ar netiesiogiai ją gavusių SAT operatorių.

15 Motyvuodama ginčijamą sprendimą Komisija pirmiausia nusprendė, kad įvairios centriniu lygiu nustatytos priemonės ir MITC ir autonominių sričių sudaryti susitarimai yra valstybės pagalbos SAT plėtrai II zonoje schemos pagrindas. Realiai autonominės sritys taikė Ispanijos vyriausybės nurodymus dėl SAT plėtros.

16 Antra, Komisija konstatavo, kad nagrinėjama priemonė turi būti laikoma valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Šiuo klausimu Komisija konkrečiai nurodė, kad Ispanijos valdžios institucijos, teigdamos, kad, remiantis 2003 m. liepos 24 d. Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415, toliau – Sprendimas *Altmark*) Teisingumo Teismo nustatytomis sąlygomis, pagalbos nebuvo, kaip vienintelį pavyzdį nurodė Baskijos autonominės srities atvejį. Vis dėlto, Komisijos nuomone, nebuvo įvykdyta pirmoji šio sprendimo sąlyga (toliau – pirmoji *Altmark* sąlyga), pagal kurią pagalbą gaunančiai įmonei turi būti iš tikrųjų pavesta vykdyti su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, o šie įsipareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti. Be to, nesant minėtos autonominės srities bendrojo intereso užtikrinti mažiausius kaštus, netenkinama ir ketvirtoji minėtame sprendime nustatyta sąlyga (toliau – ketvirtoji *Altmark* sąlyga).

17 Trečia, Komisija nusprendė, kad nagrinėjama priemonė negalėjo būti laikoma su vidaus rinka suderinama pagalba pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, nepaisant aplinkybės, kad šia priemone buvo siekiama tiksliai apibrėžto bendrojo intereso ir kad buvo atitinkamos rinkos nepakankamumas. Komisija nurodo, jog, kadangi minėta priemonė neatitinka technologinio neutralumo kriterijaus, ji buvo neproporcinga ir nebuvo tinkama užtikrinti, kad nekoduoti televizijos kanalai būtų transliuojami II zonos gyventojams.

18 Ketvirta, Komisija manė, kad nesant pakankamai tikslaus apibrėžimo, kad antžeminės platformos eksploatavimas yra viešoji paslauga, nagrinėjama priemonė negali būti pateisinama remiantis SESV 106 straipsnio 2 dalimi.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

19 Ispanijos Karalystė pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo. Šį ieškinį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2013 m. rugpjūčio 30 d.

20 Grįsdama ieškinį Ispanijos Karalystė nurodė penkis ieškinio pagrindus. Pirmasis ieškinio pagrindas buvo susijęs su SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu. Antrasis ieškinio pagrindas, kuris buvo nurodytas kaip papildomas, buvo susijęs su nagrinėjamos tariamai suteiktos pagalbos suderinamumu su vidaus rinka. Šis pagrindas buvo grindžiamas SESV 106 straipsnio 2 dalyje ir 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatytų leidimo sąlygų nesilaikymu. Trečiuoju ieškinio pagrindu Ispanijos Karalystė nurodė procedūros normų pažeidimą. Ketvirtasis ieškinio pagrindas, nurodytas kaip papildomas, buvo susijęs su nurodymu susigrąžinti pagalbą ir grindžiamas teisinio saugumo, vienodo požiūrio, proporcingumo ir subsidiarumo principų pažeidimu. Penktuoju ieškinio pagrindu Ispanijos Karalystė subsidiariai nurodė pagrindinės teisės gauti informaciją apie pagalbos išieškojimą pažeidimą.

21 Bendrasis Teismas atmetė pirmąjį pagrindą kaip nepagrįstą.

22 Bendrasis Teismas, be kita ko, atmetė apeliančių argumentus, kuriais buvo teigiama, kad nagrinėjama priemonė negali būti kvalifikuojama kaip valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, nes jos gavėjams nebuvo suteiktas ekonominis pranašumas ir buvo tenkinamos 2003 m. liepos 24 d. Sprendimo *Altmark* (C 280/00, EU:C:2003:415) sąlygos.

23 Dėl pirmosios *Altmark* sąlygos dėl su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų vykdymo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 53–78 punktuose nusprendė, jog Ispanijos Karalystė neįrodė, kad Komisija nepagrįstai nusprendė, jog jei nagrinėjama paslauga, t. y. SAT tinklo II zonoje diegimo, priežiūros ir eksploatavimo paslauga, nėra aiškiai ir tiksliai apibrėžiama kaip viešoji paslauga, minėta sąlyga nėra tenkinama.

24 Dėl ketvirtosios *Altmark* sąlygos, susijusios su mažiausių kaštų visuomenei garantija, Bendrasis Teismas skundžiamo 79–83 punktuose nusprendė, kad minėta valstybė narė taip pat neįrodė, kad Komisija nepagrįstai konstatavo, jog ši sąlyga nebuvo tenkinama, nes minėta valstybė narė iš esmės tik nurodė, kad, palyginti su palydovine platforma, antžeminė platforma buvo tinkamesnis variantas, kalbant apie išlaidas, nes jau egzistavo analoginės antžeminės televizijos infrastruktūra.

25 Bendrasis Teismas taip pat iš esmės atmetė Ispanijos Karalystės argumentus dėl tariamo SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkto pažeidimo ir tris kitus jos nurodytus ieškinio pagrindus, todėl atmetė ir visą ieškinį.

Šalių reikalavimai

26 Savo apeliaciniu skundu Ispanijos Karalystė Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

27 Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

28 Grįsdama savo apeliacinį skundą, Ispanijos Karalystė nurodo du pagrindus.

Dėl pirmojo pagrindo

29 Pirmasis pagrindas susijęs su teisės klaida atliekant bendros ekonominės svarbos paslaugos (toliau – BESP) valstybių narių pateikto apibrėžimo ir įgyvendinimo kontrolę. Šį pagrindą sudaro dvi dalys.

Dėl pirmos dalies

– *Šalių argumentai*

30 Nurodydama pirmojo pagrindo pirmą dalį Ispanijos Karalystė ginčija skundžiamo sprendimo 53–78 punktus, kuriuose Bendrasis Teismas nagrinėjo Komisijos atliktą vertinimą, po kurio ši institucija nusprendė, jog pirmoji *Altmark* sąlyga netenkinama.

31 Ši valstybė narė tvirtina, jog Bendrasis Teismas savo argumentus grindė klaidingomis prielaidomis, kai nusprendė, kad, pirma, išskyrus bylos teisinį pagrindą, nereikėjo atsižvelgti į visus Ispanijos valdžios institucijų aktus, kuriais atitinkamiems operatoriams buvo pavesta vykdyti su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, antra, kad Ispanijos Karalystė jai nepateikė jokios sutarties, kuria šie operatoriai įpareigojami teikti viešąją paslaugą, ir trečia, išskyrus Baskiją, nė viena kita autonominė sritis nepateikė argumentų, galinčių patvirtinti, kad antžeminio tinklo eksploatavimas yra viešoji paslauga. Iš to matyti, jog Bendrasis Teismas neatliko pakankamai išsamaus tyrimo, kad nustatytų, ar Ispanijos valdžios institucijos padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai naudodamosi savo diskrecija apibrėžė nagrinėjamą BESP.

32 Pirma, Bendrasis Teismas akivaizdžiai klaidingai išnagrinėjo bylos teisinį pagrindą. Iš tiesų, pagal 2003 m. lapkričio 3 d. *Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones* (Bendrasis telekomunikacijų įstatymas 32/2003) (BOE Nr. 264, 2003 m. lapkričio 4 d., p. 38890) radijo ir televizijos tinklų eksploatavimas aiškiai kvalifikuojamas kaip BESP ir, remiantis jurisprudencija, negali būti teigiama, kad šis įstatymas neturi reikšmės dėl to, kad jis taikomas visiems, o ne tam tikriems atitinkamo sektoriaus operatoriams.

33 Antra, nacionalinės teisės aktuose ir Ispanijos valdžios institucijų sudarytose sutartyse ne tik yra apibrėžta BESP ir ją teikti pavesta tam tikriems operatoriams, bet ir aiškiai nurodyta antžeminė technologija. Komisija ginčijamo sprendimo 23–36 konstatuojamosiose dalyse ir Bendrasis Teismas atsižvelgė į šiuos aktus tam, kad būtų padaryta išvada, jog buvo suteikta valstybės pagalba.

34 Šiuo klausimu Ispanijos Karalystė nurodo, kad įrodymai, kurie gali būti pateikti vykstant teisminei procedūrai, nagrinėjamu atveju – sutartys, pagal kurias pavestas su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų vykdymas, neturi reikšmės atliekant Komisijos sprendimo teisėtumo kontrolę. Be to, tarp procedūrinių reikalavimų, kurių turi būti laikomasi, yra Komisijos pareiga atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visas svarbias aplinkybes ir motyvuoti savo sprendimą.

35 Nagrinėjamu atveju Komisija turėjo atsižvelgti į tam tikrose autonominėse srityse organizuotus viešuosius pirkimus, kurie, kaip, be kita ko, matyti iš nagrinėjamos priemonės aprašymo, pateikto ginčijamo sprendimo 32–34 konstatuojamosiose dalyse, yra šios priemonės sudedamoji dalis.

36 Trečia, Ispanijos Karalystė tvirtina, kad Bendrasis Teismas negalėjo teigti, jog jokia kita autonominė sritis, išskyrus Baskiją, neįrodė antžeminio tinklo eksploatavimo kaip BESP statuso, nes Komisija kaip pavyzdį išnagrinėjo 82 viešojo pirkimo konkursus siekdama įvertinti pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, kaip tai matyti iš ginčijamo sprendimo 29 išnašos. Taigi Bendrasis Teismas nepatikrino, ar Komisija išnagrinėjo visus įrodymus, reikšmingus apibrėžiant nagrinėjamą viešąją paslaugą.

37 Komisija mano, kad ši dalis yra nereikšminga ir bet kokiu atveju nepriimtina ir nepagrįsta.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

38 Nurodydama savo pirmojo pagrindo pirmą dalį Ispanijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad Bendrasis Teismas atlikdamas nagrinėjimą, susijusį su pirmąja *Altmark* sąlyga, padarė kelias teisės klaidas.

39 Pirma, dėl Bendrojo Teismo tariamai padarytos klaidos vertinant nacionalinę teisę reikia pažymėti, jog skundžiamo sprendimo 66 punkte Bendrasis Teismas pripažino, kad Bendrajame įstatyme 32/2003 radijo ir televizijos tinklo eksploatavimas kvalifikuojamas kaip „bendrojo intereso paslauga“.

40 Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 67 punkte nusprendė, jog tai, kad paslauga pagal nacionalinę teisę laikoma bendrojo intereso paslauga, nereiškia, kad visi operatoriai, kurie teikia tokią paslaugą, turi aiškiai apibrėžtas pareigas teikti viešąją paslaugą, kaip tai suprantama pagal pirmąją *Altmark* sąlygą. Be to, jis konstatavo, jog iš Įstatymo 32/2003 negalima daryti išvados, kad visos telekomunikacijų paslaugos Ispanijoje yra BESP, kaip tai suprantama pagal 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark* (C-280/00, EU:C:2003:415), ir kad minėtame įstatyme aiškiai nurodyta, jog bendrojo intereso paslaugos, kaip jos suprantamos pagal šį įstatymą, turi būti teikiamos pagal laisvos konkurencijos taisykles.

41 Skundžiamo sprendimo 68 punkte Bendrasis Teismas taip pat nurodė, kad Bendrojo įstatymo 32/2003 nuostatos yra neutralios technologijų požiūriu, o telekomunikacijos yra signalų perdavimas bet kuriuo (ne tik antžeminiu) telekomunikacijų tinklu. Bendrasis Teismas nusprendė, jog atsižvelgiant į šiuos Ispanijos įstatyme pateiktus patikslinimus negalima daryti išvados, kad minėtame įstatyme antžeminio tinklo eksploatavimas apibrėžtas kaip viešoji paslauga, kaip tai suprantama pagal 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark* (C-280/00, EU:C:2003:415).

42 Šiuo atžvilgiu pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją šis teismas nagrinėdamas apeliacinį skundą turi išimtinę kompetenciją tikrinti, ar nacionalinė teisė nebuvo iškreipta, o toks iškraipymas turi būti akivaizdžiai matomas iš bylos dokumentų (šiuo klausimu žr. 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Komisija / Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, EU:C:2016:971, 20 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

43 Nagrinėjamu atveju Ispanijos Karalystė nesirėmė tokiu nacionalinės teisės iškraipymu ir *a fortiori* jo neįrodė. Iš tiesų ji neteigė ir neįrodė, kad Bendrojo Teismo padarytos išvados akivaizdžiai prieštarauja nagrinėjamų Ispanijos teisės nuostatų turiniui ar kad jis vienai iš šių nuostatų priskyrė reikšmę, kuri jai akivaizdžiai nepriskirtina atsižvelgiant į kitus bylos duomenis.

44 Be to, pripažinus, kad Ispanijos Karalystė taip pat tvirtina, jog Bendrasis Teismas klaidingai teisiškai kvalifikavo Bendrąjį įstatymą 32/2003, reikia pažymėti, kad, kaip savo išvados 155 ir 156 punktuose nurodė generalinis advokatas, atsižvelgiant į šio sprendimo 40 ir 41 punkte nurodytas minėto įstatymo prieštaringas nuostatas, Bendrojo Teismo išvada, kad minėtas įstatymas neleidžia nuspręsti, kad antžeminį tinklą eksploatuojantys operatoriai buvo įsipareigoję teikti aiškiai apibrėžtą, kaip reikalaujama pagal 2003 m. liepos 24 d. Sprendimo *Altmark* (C-280/00, EU:C:2003:415) pirmąją sąlygą, viešąją paslaugą, teisiškai nėra klaidinga (šios dienos sprendimo *Comunidad Autónoma del País Vasco ir kt. / Komisija*, C-66/16 P–C-69/16 P, 102 punktas).

45 Antra, Ispanijos Karalystės argumentas, nurodytas šio sprendimo 33–35 punktuose, yra pateiktas dėl to, kad ji neteisingai suprato ginčijamą sprendimą.

46 Iš tikrųjų, pirma, priešingai, nei tvirtina Ispanijos Karalystė, Bendrasis Teismas nenusprendė, kad nereikėjo atsižvelgti į visus aktus, kuriais Ispanijos valdžios institucijos pavedė atitinkamiems operatoriams vykdyti su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus.

47 Atvirkščiai, iš skundžiamo sprendimo 69–73 punktų matyti, kad Bendrasis Teismas išnagrinėjo Ispanijos Karalystės argumentą, kad minėtiems operatoriams vykdyti tokius įsipareigojimus buvo pavesta viešojo pirkimo sutartimis, sudarytomis minėtų operatorių ir Ispanijos valdžios institucijų, taip pat tarpžinybinėmis sutartimis, sudarytomis Baskijos vyriausybės, Baskijos komunų asociacijos ir trijų Baskijos regioninių tarybų.

48 Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 71 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad įgaliojimas teikti viešąją paslaugą tam tikromis aplinkybėmis taip pat gali būti nustatytas sutartyse, jeigu jos yra viešosios valdžios aktai ir yra privalomos, ypač kai tokiuose aktuose sukonkretinami teisės aktuose nustatyti įpareigojimai.

49 Vis dėlto minėtame 71 punkte Bendrasis Teismas atmetė Ispanijos Karalystės argumentus nurodydamas, kad šiuo atveju ji nepateikė jokių sutarčių, kurios patvirtintų jos tvirtinimus, ir kad atitinkamoms valdžios institucijoms nepateikus jokių paaiškinimų, vien tik iš aplinkybės, kad nagrinėjama paslauga buvo viešojo pirkimo sutarties dalykas, negalima daryti išvados dėl jos, kaip BESP, statuso.

50 Be to, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 72 punkto, Bendrasis Teismas atmetė Ispanijos Karalystės argumentus dėl Komisijos išvadų, susijusių su tuo, kad tarpžinybinėse sutartyse antžeminio tinklo eksploatavimas nebuvo apibrėžtas kaip viešoji paslauga, nes Ispanijos Karalystė neginčijo šių išvadų Bendrajame Teisme.

51 Antra, Ispanijos Karalystės argumentas, kad Bendrasis Teismas nepagrįstai jai priekaištavo dėl to, jog ji vykstant teismo procesui nepateikė jokios sutarties, kurioje būtų apibrėžti su viešąja paslauga susiję įsipareigojimai, turi būti atmestas kaip nepagrįstas, nes buvo klaidingai suprastas skundžiamas sprendimas.

52 Iš tikrųjų, priešingai, nei tvirtina Ispanijos Karalystė, Bendrasis Teismas nepriekaištavo šiai valstybei dėl to, jog ji nepateikė viešojo pirkimo sutarčių, reikalingų vertinant nagrinėjamą paslaugą. Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 77 punkto, Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad ši valstybė narė negalėjo kaltinti Komisijos dėl šios institucijos sprendimo savo analizę grįsti priimant ginčijamą sprendimą turėtais įrodymais. Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kurią teisingai šiame punkte nurodė Bendrasis Teismas, sprendimo dėl valstybės pagalbos teisėtumas turi būti vertinamas tik atsižvelgiant į Komisijos turimą informaciją priimant sprendimą (žr., be kita ko, 2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Albergo Quattro Fontane ir kt. / Komisija*, C-227/13 P–C-239/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2014:2177, 77 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

53 Trečia, kaip savo išvados 159 punkte nurodė generalinis advokatas, argumentas, kad Bendrasis Teismas neišnagrinėjo visų įrodymų, reikšmingų norint apibrėžti nagrinėjamą viešąją paslaugą, nes Komisija kaip pavyzdį išnagrinėjo 82 viešojo pirkimo konkursus siekdama įvertinti pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, turi būti atmestas. Ši aplinkybė iš tikrųjų nereiškia, kad autonominė sritis (ne Baskija) įrodė, jog antžeminio tinklo eksploatavimas yra BESP, kaip tai suprantama pagal 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark* (C-280/00, EU:C:2003:415).

54 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti pirmojo pagrindo pirmą dalį.

Dėl antros dalies

– Šalių argumentai

55 Pirmojo pagrindo antroje dalyje Ispanijos Karalystė ginčija konkrečiai skundžiamo sprendimo 81–82 punktus, kiek Bendrasis Teismas, atlikdamas vertinimą dėl ketvirtosios *Altmark* sąlygos, juose nusprendė, kad Baskijos atveju palyginimo su palydovine technologija nepakanka norint įrodyti, kad atitinkama įmonė yra veiksmingiausia įmonė.

56 Komisija tvirtina, kad Ispanijos Karalystės argumentai yra neaiškūs ir nepriimtini arba bet kokiu atveju nepagrįsti.

– Teisingumo Teismo vertinimas

57 Kiek ši pirmojo pagrindo dalis susijusi su Bendrojo Teismo tariamai padaryta klaida atliekant vertinimą dėl ketvirtosios *Altmark* sąlygos, reikia pažymėti, kad atsižvelgiant į *Altmark* sąlygų kumuliacinį pobūdį tai, kad Bendrais Teismas padarė teisės klaidą nuspręsdamas, jog netenkinama viena iš sąlygų, negali lemti skundžiamo sprendimo panaikinimo, jei, be kita ko, Bendrasis Teismas nepadarė klaidos vertindamas kitą iš šių sąlygų (šios dienos Sprendimo *Comunidad Autónoma del País Vasco ir kt. / Komisija*, C-66/16 P–C-69/16 P, 49 punktas).

58 Iš pirmojo pagrindo pirmos dalies nagrinėjimo matyti, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos atmesdamas Ispanijos Karalystės argumentus, kuriais buvo ginčijamos išvados, kad netenkinama pirmoji *Altmark* sąlyga, pateiktos ginčijamo sprendimo 119–126 konstatuojamosiose dalyse.

59 Tokiomis aplinkybėmis pirmojo pagrindo antra dalis pripažintina neveiksminga.

60 Todėl reikia atmesti visą apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

61 Ispanijos Karalystė kaltina Bendrąjį Teismą skundžiamo sprendimo 101–110 punktuose vertinant pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, padarius teisės klaidą. Ši valstybė narė tvirtina, jog Bendrojo Teismo argumentuose yra klaidų, kurios įrodo, kad šis teisminę kontrolę atliko nesilaikydamas jurisprudencijos, suformuotos 2005 m. vasario 15 d. Sprendime *Komisija / Tetra Laval* (C-12/03 P, EU:C:2005:87, 39 punktas).

62 Pirma, Ispanijos Karalystė mano, kad Bendrasis Teismas tinkamai nepatikrino įrodymų, kuriais grindžiamas ginčijamas sprendimas, teisingumo, kai skundžiamo sprendimo 104 punkte nusprendė, kad Komisija neprivalėjo pateikti išsamios informacijos apie atrinktus viešuosius pirkimus, į kuriuos ji atsižvelgė, kad nuspręstų, jog nebuvo paisoma technologinio neutralumo principo. Šiuo klausimu Bendrojo Teismo minėtame punkte nurodyta jurisprudencija yra nereikšminga, nes bylose, kuriose buvo suformuota ši jurisprudencija, atskiri viešieji pirkimai nebuvo pagalbos priemonės apibrėžimo sudedamoji dalis. Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 23–36 konstatuojamųjų dalių, viešieji pirkimai yra nagrinėjamos priemonės sudedamoji dalis.

63 Antra, ši valstybė narė mano, kad Bendrasis Teismas nepatikrino atrinktų viešųjų pirkimų, kuriais Komisija rėmėsi, patikimumo ir nuoseklumo, taip pat, ar ši institucija naudojo tinkamus duomenis. Todėl Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą skundžiamo sprendimo 108 punkte nuspręsdamas, kad Ispanijos valdžios institucijos nepateikė įrodymų, reikalingų pagalbos suderinamumui konstatuoti.

Pirma, Komisija pati nusprendė išnagrinėti atrinktus pavyzdžius, kuriuos pateikė Ispanijos valdžios institucijos, ir ji Bendrajam Teismui patvirtino nežinanti tikslaus nagrinėtų viešųjų pirkimų skaičiaus. Antra, klausimas dėl Ispanijos valdžios institucijų vykstant teismo procesui pateiktų atrinktų pavyzdžių patikimumo bet kuriuo atveju neturi reikšmės, nes ginčijamo sprendimo teisėtumo kontrolė turi būti atliekama remiantis priimant šį sprendimą turimais įrodymais.

64 Trečia, patvirtindamas Komisijos išvadą, kad nagrinėjama priemonė nebuvo technologiškai neutrali, Bendrasis Teismas savo motyvais užpildė ginčijamo sprendimo spragas.

65 Savo dublike Ispanijos Karalystė pažymėjo, kad šis antrasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su Komisijos neapdairumu, nes ji neišnagrinėjo visų Ispanijos valdžios institucijų pateiktų viešųjų pirkimų. Šis klausimas susijęs su Komisijos diskrecija ir todėl gali būti apeliacinio skundo dalykas.

66 Komisija pirmiausia pažymi, kad šiame pagrinde nenurodomas skundžiamo sprendimo 96 punktas, todėl jis negali būti vertinamas kaip neigiantis vertinimą dėl pagalbos suderinamumo su SESV 106 straipsnio 2 dalimi. Be to, Komisijos nuomone, šiuo pagrindu Ispanijos Karalystė prašo Teisingumo Teismo *ex officio* atlikti Bendrojo Teismo sprendimo kontrolę ir taip siekia apeliacinėje instancijoje pateikti klausimus, kurie nebuvo nurodyti Bendrajame Teisme, todėl minėtas pagrindas yra nepriimtinas.

67 Be to, ji tvirtina, kad Ispanijos Karalystės išdėstyta Bendrojo Teismo atliktos atrinktų viešųjų pirkimų analizės kritika yra nepagrįsta.

68 Triplike Komisija pažymi, kad, atvirkščiai nei tai, kas leidžiama pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 127 straipsnio 1 dalį, iš Ispanijos Karalystės dubliko matyti, jog juo išplečiamas apeliacinio skundo antrasis pagrindas – jis taikomas pirmajame pagrinde nurodytiems elementams. Taigi ši valstybė narė bendrai nurodo nepakankamą teisminę kontrolę ir dėl pirmojo pagrindo, nors, kaip matyti iš apeliacinio skundo pirmojo pagrindo, šis apėmė tik Bendrojo Teismo padarytas klaidas dėl BESP egzistavimo.

Teisingumo Teismo vertinimas

69 Nurodydama antrąjį pagrindą Ispanijos Karalystė kaltina Bendrąjį Teismą vertinant Komisijos analizę, susijusią su nagrinėjamos priemonės suderinamumu su vidaus rinka, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, padarius kelias teisės klaidas.

70 Reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kurią skundžiamo sprendimo 99 punkte nurodo Bendrasis Teismas, vykdydami kontrolę, Sąjungos teismų taikomą Komisijos atliktiems sudėtingiems ekonominiams vertinimams valstybės pagalbos srityje, Sąjungos teismai neturi pakeisti Komisijos ekonominio vertinimo savuoju. Tačiau Europos Sąjungos teismas turi, be kita ko, patikrinti ne tik nurodytų įrodymų faktinį teisingumą, patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant sudėtingą padėtį, ir ar jie gali pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (žr., be kita ko, 2013 m. spalio 24 d. Sprendimo *Land Burgenland ir kt. / Komisija*, C-214/12 P, C-215/12 P ir C-223/12 P, EU:C:2013:682, 78 ir 79 punktus ir nurodytą jurisprudenciją).

71 Pirmiausia reikia atmesti Ispanijos Karalystės argumentą, kad Bendrasis Teismas nepatikrino įrodymų, kuriais Komisija rėmėsi ginčijamame sprendime nuspręsdama, kad nagrinėjama priemonė negali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, faktinio teisingumo, nes ši priemonė neatitiko technologinio neutralumo principo.

72 Iš tikrųjų iš ieškinio dėl panaikinimo negalima daryti išvados, kad Ispanijos Karalystė Bendrajame Teisme tvirtino, jog Komisija rėmėsi faktiškai neteisingais įrodymais.

73 Be to, Ispanijos Karalystė savo argumentu realiai ginčija skundžiamo sprendimo 104 punkte esantį tvirtinimą, kad Komisija neprivalėjo pateikti išsamesnės informacijos apie technologinio neutralumo principo nesilaikymą nei ta, kuri pateikta ginčijamo sprendimo 148–171 konstatuojamosiose dalyse, nes jurisprudencija, kuria Bendrasis Teismas rėmėsi šiuo klausimu, netaikytina nagrinėjamoje byloje.

74 Skundžiamo sprendimo 104 punkte Bendrasis Teismas teisingai rėmėsi Teisingumo Teismo jurisprudencija, pagal kurią pagalbos schemos atveju Komisija gali apsiriboti konkrečios schemos požymių analize, siekdama sprendimo motyvuose įvertinti, ar ši schema yra būtina norint pasiekti vieną iš SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytų tikslų. Komisija sprendime dėl tokios schemos neturi atlikti pagal tokią pagalbos schemą skirtos individualios pagalbos analizės. Tik susigrąžinant pagalbą būtina tikrinti kiekvienos susijusios įmonės individualią padėtį (2013 m. birželio 13 d. Sprendimo *HGA ir kt. / Komisija*, C-630/11 P–C-633/11 P, EU:C:2013:387, 114 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

75 Pakanka pažymėti, kad Ispanijos Karalystė neginčija, jog nagrinėjama priemonė yra pagalbos schema, kaip tai suprantama pagal pirmesniame punkte nurodytą jurisprudenciją, ir ši jai yra taikoma. Šiuo klausimu Ispanijos Karalystės nurodyta aplinkybė, kad nagrinėjamu atveju nagrinėjami atskiri viešieji pirkimai yra pagalbos priemonės sudedamoji dalis, neturi reikšmės.

76 Taip pat Ispanijos Karalystės argumentas, kad Bendrasis Teismas nepatikrino atrinktų viešųjų pirkimų, kuriais Komisija rėmėsi, patikimumo ir nuoseklumo, taip pat turi būti atmestas.

77 Iš tikrųjų iš skundžiamo sprendimo 106 punkto matyti, kad Bendrasis Teismas atliko tokį patikrinimą, kad atsakytų į Ispanijos Karalystės argumentą dėl Komisijos naudotų atrinktų viešųjų pirkimų reprezentatyvumo nebuvimo. Nors Bendrasis Teismas nusprendė, kad iš Komisijos analizuotų 82 viešųjų pirkimų 65 buvo viešieji pirkimai dėl su ginčijamu sprendimu nesusijusių paslaugų teikimo, vis dėlto 17 analizuotų viešųjų pirkimų buvo susiję su tinklo plėtra, o tai bet kuriuo atveju yra pakankamai reikšminga imtis atsižvelgiant, be kita ko, į tai, kad administracinė procedūra apėmė 16 autonominių Ispanijos sričių.

78 Savo apeliaciniame skunde Ispanijos Karalystė nenurodė jokio argumento, kad toks vertinimas yra akivaizdžiai klaidingas, ir juo labiau nepateikė jokių įrodymų, leidžiančių tai patvirtinti.

79 Galiausiai, kadangi ši valstybė narė tik nurodo, kad Bendrasis Teismas savo motyvais užpildė ginčijamo sprendimo spragas, nenurodydama nei priežasčių, kodėl ji pateikia šį argumentą, nei skundžiamo sprendimo punktų, kuriuos minėta valstybė ginčija, šis argumentas yra nepriimtinas.

80 Todėl apeliacinio skundo antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepriimtiną ir iš dalies nepagrįstą.

81 Taigi visas ieškinys turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

82 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

83 Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Ispanijos Karalystė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Ispanijos Karalystė padengia bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.